

สมบัติทางแม่เหล็กและสปินพลวัตในระบบแอนติเฟอร์โรแมกเน็ตมิติต่ำ $\alpha\text{-Cu}_2\text{V}_2\text{O}_7$

MAGNETIC STRUCTURE AND SPIN DYNAMICS IN THE LOW-DIMENSIONAL ANTIFERROMAGNETIC $\alpha\text{-Cu}_2\text{V}_2\text{O}_7$ SYSTEM

กนต์ธีร์ กิจเกียรติพงษ์ 5337744 SCPY/D

ปร.ด. (ฟิสิกส์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : กิตติวิทย์ มาแทน, Ph.D. (PHYSICS), ธนากร โอสดจันท์, Ph.D. (SEMICONDUCTOR PHYSICS), มัลลิกา ชี้อวัฒน์, Ph.D. (PHYSICS)

บทคัดย่อ

สมบัติทางแม่เหล็กของแอนติเฟอร์โรแมกเน็ตที่มีสปินเท่ากับ $1/2$ ใน $\text{Cu}_2\text{V}_2\text{O}_7$ ได้ถูกศึกษาโดยใช้การวัดความเป็นแม่เหล็ก และการกระเจิงนิวตรอนทั้งในสารตัวอย่างที่เป็นชนิดผง และผลึกเดี่ยว สภาพัฒน์ไว้ได้ทางแม่เหล็กของ $\alpha\text{-Cu}_2\text{V}_2\text{O}_7$ แสดงถึงยอดของกราฟที่มีความกว้าง ณ ตำแหน่งที่อุณหภูมิ 50 เคลวิน ที่สื่อถึงความสัมพันธ์พิสัยสั้นอีกทั้งยังแสดงถึงการเพิ่มขึ้นอย่างทันทีทันใด อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนสถานะเป็นสภาพมีระเบียบทางแม่เหล็กที่อุณหภูมิ $T_N = 33.4(1)$ เคลวิน ที่อุณหภูมิต่ำกว่า T_N สามารถสังเกตเห็นถึงสภาพความเป็นแม่เหล็กแบบเฟอร์โรอย่างอ่อนอันเป็นผลมาจากอันตรกิริยา Dzyaloshinskii-Moriya การกระเจิงนิวตรอนเผยถึงการที่สปิน $1/2$ ของไอออนทองแดง Cu^{2+} เรียงตัวกันแบบแอนติเฟอร์โรแมกเน็ตในรูปปริภูมิแม่เหล็กแบบ $Fd'd'2$ โมเมนต์แม่เหล็กขนาด $0.93(9)\mu_B$ มีทิศทางหลักในแกนผลึก a โดยลาดเอียงไปในทิศ bc เล็กน้อย การจำลองด้วยควอนตัม มอนติ คาร์โล บ่งถึงโครงข่ายของสปินที่มีลักษณะแบบเรียงคี่เป็นเกลียว โดยมีอันตรกิริยาแลกเปลี่ยนแบบแอนติเฟอร์โรแมกเน็ตสองค่าได้แก่ J_1 และ J_2 สำหรับ $\beta\text{-Cu}_2\text{V}_2\text{O}_7$ นั้น สภาพัฒน์ไว้ได้ทางแม่เหล็ก แสดงให้เห็นถึงยอดของกราฟที่มีความกว้าง ณ ตำแหน่งที่อุณหภูมิ 50 เคลวิน แต่ไม่ปรากฏการเกิดสภาวะความเป็นแม่เหล็กได้เอง เมื่ออุณหภูมิต่ำกว่า $T_N = 26$ เคลวิน การจำลองด้วยควอนตัม มอนติ คาร์โล ได้บ่งถึงการมีอยู่ของอันตรกิริยาที่ไกลกว่าอันตรกิริยาเพื่อนบ้าน

การกระตุ้นทางแม่เหล็กของ $\alpha\text{-Cu}_2\text{V}_2\text{O}_7$ ถูกวัดโดยใช้การกระเจิงนิวตรอนแบบไม่ยืดหยุ่น ผลจากการศึกษา เผยให้เห็นถึงการแยกออกของรูปแบบการกระตุ้นทางแม่เหล็กจากโซนแม่เหล็กกลาง ไปยังที่ $(0, \pm\delta, 0)$ เมื่อ $\delta = 0.25$ และมีช่องว่างพลังงานขนาด $0.75(6)$ มิลลิอิเล็กตรอนโวลต์ อันเนื่องมาจากอันตรกิริยาที่ไม่เท่ากันทางกายภาพที่ $(0, \pm 0.25, 0)$ มีขนาดลดลงตามฟังก์ชันของอุณหภูมิ อีกทั้งการกระตุ้นทางแม่เหล็กมีการกระจายตัวออกและหายไป ที่ อุณหภูมิสูงกว่า 35 เคลวิน ตรงกับ T_N การทดลองล่าสุด ที่ Multi Axis Crystal Spectrometer (MACS) เพื่อสร้างภาพขนาดใหญ่ของการกระตุ้นในปริภูมิโมเมนต์ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงการแยกตัวออกของการกระตุ้นทางแม่เหล็กในทิศทาง K ในเกือบทุกตำแหน่งที่เกิดการสะท้อนทางแม่เหล็ก